

música

La JOIC, una orqu

Anna Crespo Palomar, músic de l'orquestra i una de les fundadores
Marcel Ortega Martí, director de l'orquestra i un dels fundadors

«Marcel, no ho aconseguirem. No tenim prou violins». Faltava una setmana pel primer encontre de... bé, d'una orquestra que encara no tenia ni nom. Aquest missatge semblava el final prematur d'una història que amb prou feines havia començat. Feia uns mesos, quatre estudiants que acabaven de graduar-se als conservatoris de música de Reus i Tarragona, havien decidit engegar un projecte que reunís músics joves

per formar una orquestra. La seva il·lusió era poder fer música junts desinteressadament i sense haver de seguir els ritmes pautats d'alguna institució ja existent. Així que es van posar a treballar: escollir un repertori poc ambiciós i per un format no gaire gran; trobar un lloc on assajar; concretar un parell de concerts; buscar unes dates que fossin compatibles; un solista per tocar una de les peces; i... és clar, els músics! Les eines: telèfon i llibreta amb tots els noms dels músics del territori que coneixíem. Tot estava més o menys lligat, però aquell dilluns d'agost, una setmana abans de l'encontre, arribava aquell SMS i semblava que tot se n'havia d'anar en orris. Un parell de violins s'havien fet enrere a última hora i no en teníem prou! Era una situació crítica: o avisàvem a tothom que no ho fèiem o ho tiràvem endavant tant sí com no. I vam escollir la segona opció.

Cinc anys més tard érem setanta. Acabàvem de fer l'últim concert d'aquell estiu en un Teatre Tarragona ple de gom a gom i després ens n'anàvem tots plegats a celebrar-ho

La secció de corda de la JOIC assajant a la Selva del Camp.
Foto: Anna Crespo Palomar.

Orquestra diferent

amb un bon sopar. Era la culminació de tota una setmana d'assajos intensius a la Selva del Camp. El repertori era ambiciós, l'obertura de l'òpera *Fidelio* de Beethoven, *Antar*, una simfonia per gran orquestra de Rimski-Korsakov, i el concert per a dues flautes solistes de Doppler. Cinc anys més tard, són els músics de tot Catalunya els que tenen ganes de venir a tocar a la Jove Orquestra InterComarcal (per cert, ara ja té nom), fins al punt d'haver de convocar proves d'accés i un concurs per escollir el solista. Que lluny quedava aquell missatge desesperat de feia cinc anys! Més enllà de les coses que hagin pogut canviar en tot aquest temps –perquè les coses que es fan grans canvien– n'hi ha que es mantenen i són la veritable identitat del projecte. L'esperit de la JOIC seguia reflectint-se en les mirades entre els músics durant els concerts. Aquelles mirades que volen dir estones junts, feina ben feta i il·lusió. Aquelles mirades per les quals la JOIC val la pena.

Trombons de bates durant un dels assaigs de la JOIC de l'estiu passat.
Foto: Anna Crespo Palomar.

Com és el dia a dia de la JOIC? Primer, cal dir que la JOIC no és una orquestra que assagi cada dia o cada setmana, com fan moltes formacions tant professionals com amateurs. Per exemple, l'OBC (Orquestra simfònica de Barcelona i nacional de Catalunya)

assaja cada matí per preparar els concerts del cap de setmana, o les bandes municipals, que tenen normalment un dia de la setmana reservat per assajar. Pels músics que formen part de la JOIC, això seria impossible, perquè cadascun d'ells viu o estudia en ciutats, i fins i tot països diferents, i no podrien reunir-se periòdicament. Fins i tot les reunions organitzatives s'han de fer per internet! Així doncs, la solució és treballar de manera intensiva en el que es coneix com un «stage», que ve a ser una estada d'uns quants dies en què els músics assagen i viuen en un mateix lloc. Això ho fem una vegada a l'any concentrant-nos en un alberg.

Com es viu? El músic de la JOIC es lleva força d'hora –i no podem assegurar que aquella nit hagi dormit gaire... ja se sap que les nits en família es poden allargar– i va a esmorzar mentre pregunta amb quina obra començarà l'assaig d'aquell matí. Els de l'organització

ja han preparat l'horari del dia i les sales d'assaig, ja que molts dies no es reuneix l'orquestra sencera sinó que toca fer parcials, que són

«L'esperit de la JOIC seguia reflectint-se en les mirades entre els músics durant els concerts. Aquelles mirades que volen dir estones junts, feina ben feta i il·lusió. Aquelles mirades per les quals la JOIC val la pena»

assajos per seccions: tots els violins, els instruments de vent-fusta, els de vent-metall, percussió... un cop cada grup se sapiga prou bé el seu

paper, ja estarem preparats per ajuntar tota l'orquestra! Al cap de quasi quatre hores d'assaig és l'hora d'anar a dinar. L'estómac fa rau-rau després de tant d'esforç! Després de dinar, tornarem a assajar per polir allò que ha quedat pendent durant el matí. Què vol dir assajar? No és senzill fer que tantes persones toquin juntes. Una obra per orquestra té una complexitat molt alta: més de quinze tipus d'instruments tocats per una seixantena de persones han de posar-se d'acord. Cadascun dels músics llegeix d'una partitura en què només hi ha escrita la seva part, per exemple, els deu violins primers veuen només el que toquen ells, mentre que el segon fagot no veu el que estan tocant els primers violins. Qui sí que té una visió global del que toca tothom i una idea general sobre la interpretació d'aquella obra és el director. Així que cada músic té l'obligació d'estar molt atent a allò que indica el director, ja que la seva

La Jove Orquestra InterComarcal després de l'últim concert de l'estiu del 2014.
Foto: Jaume Jané.

feina a l'assaig –i al concert– és fer que tota l'orquestra senti i toqui de la mateixa manera aquella música. En un dia qualsevol de la JOIC, després de tants assajos, toca el temps lliure, però això ja no ho explicarem.

Com a JOIC, hem intentat sempre moure'ns per la zona del Camp de Tarragona perquè originàriament tots els músics eren d'aquí. Ara, com que ens hem anat fent grans, cada vegada vénen músics de més lluny. La nostra voluntat de vincular-nos amb el territori no ha canviat. És per això que procurem fer l'«stage» i els concerts pels nostres pobles. Fins ara, hem fet activitats en pobles com el Catllar, Vilanova de Prades, Tarragona, Figuerola del Camp, Amposta i la Selva del Camp, que s'ha convertit en el centre neuràlgic dels nostres últims estius. Ens agradaria poder col·laborar amb molts més pobles i portar-los la nostra música i energia, i més tenint en compte que els nostres municipis disposen d'instal·lacions fantàstiques a nivell cultural. Un altre dels valors que ens identifiquen és el nostre compromís social. Des del principi hem col·laborat amb la Lliga contra el Càncer, oferint un concert benèfic cada estiu. A més, molts dels temes que vertebren els programes de l'orquestra tenen un rerefons social, com per exemple el programa Fidelio, que es va fer l'estiu passat i que reivindicava els valors d'una societat democràtica i justa.

Precisament la manera de ser de la JOIC és la clau del seu èxit. Un èxit a nivell intern però també de cara al públic. Intern, perquè no és senzill que seixanta joves es desplacin lluny de casa durant una setmana, i moltes

vegades havent de posar-hi diners de la seva butxaca, per trobar-se i fer música junts; i que no els sàpiga greu dedicar-

«Molts dels temes que vertebren els programes de l'orquestra tenen un rerefons social, com per exemple el programa Fidelio, que es va fer l'estiu passat i que reivindicava els valors d'una societat democràtica i justa»

hi tot el temps que es necessita per tirar endavant un projecte així. Aquesta

il·lusió amb què els músics de la JOIC viuen el projecte traspasa al públic. Intentem, a banda d'encomanar-los aquesta energia, donar-los les eines per poder gaudir de la música tant o més que nosaltres. Per això anem a buscar el públic al carrer i els expliquem de primera mà en què consisteixen les obres que interpretem, ja sigui en forma de conferència o amb petits concerts als carrers de les ciutats. Ens sentim alhora orgullosos i afortunats d'haver omplert teatres sencers a la ciutat de Tarragona, o de veure com entre les fileres i fileres de públic, som capaços d'atraure cada cop més cares joves, que a més a més probablement no havien anat mai a un concert de música clàssica i s'hi aficionen gràcies a la JOIC i es converteixen en incondicionals.

Esperem veure-us ben aviat en algun concert, que tant de bo pugui ser al vostre poble. Podeu seguir les nostres activitats al web de l'orquestra www.joic.cat. Fins molt aviat! »

Anna Crespo Palomar i Marcel Ortega Martí, dos dels fundadors de la Jove Orquestra InterComarcal.
Foto: Jaume Jané.